

AER – Kronoberg

Årsrapport 2010

Regionkommitten - Bryssel

Landstingets Kansli
2011 – 04 - 12

Utvecklingsavdelningen/Erik Sätterström

AER Allmänt

Landstinget Kronoberg är, tillsammans med 14 andra landsting/regioner i Sverige medlem i AER – Assembly of European Regions. Förutsättningar för medlemskap är att man tillhör en region med direkt folkvalt parlament eller motsvarande på nivån närmast under den nationella. I Sverige utgör landstingen denna nivå.

Organisationen som bildades 1985 har som syfte att tillvarata regionernas intressen i olika europeiska och internationella sammanhang. Regionernas roll i olika lokala och regionala utvecklingsfrågor blir alltmera uppenbar vad gäller bl a ekonomisk utveckling och samverkan, arbetsmarknads- och migrationsfrågor och så vidare. Att vara en påtryckarorganisation gentemot bl a EU:s Regionkommitté är en annan viktig uppgift.

Arbetet består i hög grad av att skapa kontakter och att bilda samt delta i nätverk för kunskaps spridning och kunskapsinhämtning. Deltagande i en organisation av detta slag innebär med naturlighet också kontakter med andra parallellorganisationer och europeiska aktiviteter som ställer krav på omvärldsbevakning i EU-frågor och andra internationella frågor.

Cirka 270 regioner ifrån både EU-stater och icke EU-stater är nu medlemmar.

Inte minst ifrån det forna öststatsblocket är intresset för medverkan stort. Sverige har en, i förhållande till landets storlek, ganska framträdande roll i organisationen. Landstingets representanter utses av fullmäktige. Kronoberg representeras av Fullmäktiges ordförande Rolf Sällryd (kd), Fullmäktiges andre vice ordförande Ragnar Lindberg, (s) samt undertecknad som tjänstemannastöd och ansvarig för europeiska och internationella frågor på landstingets kansli.

President i AER är sedan 2008 Michéle Sabban från Ile-de-France i Frankrike.

Sverige representeras i Byrån, som är det högsta beslutande organet, av Tomas Hartman (s) från Västerbottens läns landsting. I och med detta är också Västerbotten den region i Sverige som har den samordnande rollen i AER-Sverige.

AER-Sverige är ett kontakt- och samrådsorgan för de regioner i Sverige som är medlemmar i AER. Rådet träffas två gånger om året samt före det att varje Generalförsamling inleds.

Eftersom AER är ett organ för regionernas intressen innebär det att varje region enbart representerar sig själv och inte några nationella intressen. Formell samordning på nationell nivå är alltså inte möjlig och vore principiellt helt felaktigt.

Vid träffar i AER_Sverige ligger således tyngdpunkten på AER:s arbetsformer, konstitutionella och institutionella frågor, valberednings- och valfrågor samt allmänt erfarenhetsutbyte och samråd.

AKTIVITETER UNDER 2010

Korta redogörelser för de aktiviteter Kronoberg deltagit i under 2010. Inledningsvis kan nämnas att Open Days i början av oktober som anordnas av EU:s regionkommitté och i vilka Kronoberg deltagit de senaste tre åren, under året inte innehöll några seminarier av intresse ur Hälso- och sjukvårdsperspektiv. Kronoberg deltog således inte under året.

AER-Sverige 2010-05-06 i Jönköping

Vid mötet på Qulturum i Jönköping deltog Ragnar Lindberg samt undertecknad.

Susanne Hammarström från PR-byrån Grayling höll en föredragning på temat *"Lobbying och Europa. Vad tjänar svenska regioner och landsting på att engagera sig på Europa-nivå?"*

70% av de beslut som EU-parlamentet fattar berör regioner och landsting på ett eller annat vis. Besluten berör 490 miljoner människor i 27 EU-stater.

Besluten föregås av tradition alltid av mycket aktiv lobbying på ett sätt som vi inte alls är vana med i Norden. Man beräknar att cirka 15 000 personer i Bryssel har som huvuduppgift att "lobba" i olika frågor. En presskår på cirka 1 200 journalister med EU-fokus har också en avgörande betydelse för frågornas slutliga handläggande.

Aktiv lobbying kräver att man är påläst, informerad, tydlig och målinriktad envis. Hon nämnde som exempel på ett lyckat lobbyarbete, förbudet mot den gamla typen av glödlampor, som mer eller mindre vilar på EU-basis.

Linnea Lundström från SKL:s internationella sektion redogjorde översiktligt för "EU- strategi 2020".

Innehållet kan sammanfattas i följande rubrikområden: Hållbar ekonomisk och social utveckling, Sysselsättning, Innovationer och forskning- och utveckling, Klimat- och energifrågorna, Utbildningsutjämning, Fattigdomsbekämpning samt konsumentskydd och hälsa.

De olika programmen kommer att beskrivas i olika integrerade riktlinjer.

Därefter redogjorde de svenska delegaterna i AER:s olika kommittéer för arbetet det senaste halvåret samt de viktigaste frågorna inför kommande byrå- och kommitté- möten.

Eftermiddagens allmänna resonemang och reflektioner kring arbetsformer och policy i AER:s arbete sammanfattades av sekreteraren i AER-Sverige på följande sätt:

Allmänna synpunkter

- *Viktigt att det är samma personer som kommer på mötena, kontinuitet.*
- *Generalförsamlingen har för lite tid för diskussioner*
- *Handlingar kommer ut för sent*
- *Kan kommittéerna jobba mer tillsammans med WHO och DG Sanco?*
- *Är det så att västregionerna flyttar ut när östregionerna flyttar in? Tyska regionerna har slutat att komma eftersom de inte ser någon nytta med att vara med. För de regioner som kommer in från diktaturer har detta haft en jättestor betydelse. Svaret från några i salen är att de inte tror att det är så.*

- *Kompetensutvecklingsaspekt för regionala politiker både när det gäller språkkunskaper och kunskaper om EU.*
 - *Att komma in i AER är ett försteg på att komma in EU (Turkiet..)*
 - *Värdet av ett demokratiarbete en av grundtankarna i AER.*
- Uppmana sekretariatet att starta en förnyelseprocess att*
- *1: få nuvarande medlemmar att komma på mötena och att engagera sig i arbetsgrupper.*
 - *2: Få med fler medlemmar som skulle vara bra, finländare, baltiska staten, Danmark. Baltiska staterna har inga regelrätta regioner.*
- Hur återrapportera till AER från detta mötet, inte genom någon officiell skrivelse utan mer informellt.*

Vi ska inte agera som en gemensam region.

Kommitté 2- möte i Barcelona, Katalonien 10-12 maj

Kronoberg har sitt huvudsakliga engagemang i denna kommitté. Temat för vårens möte var ”Preventing alcohol-related harm in the regions”, kort – hur man förhindrar alkoholrelaterade skador (med särskilt fokus på ungdomar).

Alkoholbruk och alkoholskador ser ungefär likadant ut över hela Europa. Det finns också ett mönster som utvecklats att mönster för behandling och förebyggande åtgärder också blir alltmer likartade även om regelverk och annat vad gäller tillgänglighet och annat skiljer. I första hand mellan norra och södra Europa. Skademönster och kostnadseffekter är emellertid desamma. Flertalet av de olika föredragningarna handlade om vikten av tidig intervention och begränsning av tillgång. En allmän uppfattning tycks vara att det är mycket svårt och resurskrävande att rehabilitera från etablerat missbruk. Tonvikten blir alltså prevention och tidig intervention. Ett program för detta, ”Brief intervention” är redan etablerat över hela Europa. Det bygger på att den primära vården vid upptäckt av ”riskbruk”, genom korta, upprepade, motiverande samtal och enkla strukturerade råd kan uppnå mycket goda resultat med avseende på att förhindra eskalerande missbruk.

Ett flertal exempel på detta redovisades i olika seminarier.

En Europeisk programskrift med kontakt- och nätverksförteckningar hade utarbetats för distribution på hemmaplan.

Känt Barcelona-motiv upptäcktes under kvällspromenad

Någon citerade B Franklin:

*Tell me and I forget
Teach me and I remember
Involve me and I learn*

Slutdokumentet från mötet, ett tio-punktsprogram finns i Bilaga

Kommitté 2 – möte i Bryssel 7-8 oktober

Vid detta möte deltog Fullmäktiges Ordförande Rolf Sällryd, undertecknad samt Gun-Britt Ivansson från landstingets utvecklingsavdelning. Temat för dagarna var ”Ojämligheter i hälsan” Cirka etthundra delegater från 14 länder deltog. Från Sverige deltog 26 delegater.

Presidenten Constantin Ostaficiuc från Timis i Rumänien avtackades för den period, två mandatperioder, som han lett arbetet i Kommittén.

På valberedningens förslag beslutade Kommitté 2 att föreslå Byrån att som ny President utse Mr Vladimir Kotic, hälsominister från Friuli Venezia i Italien.

Som Vicepresidenter föreslogs Ms Agneta Granström från Norrbotten i Sverige, samt Mr Karsten Uno Pedersen från Södra Danmark, utses.

Ett strategidokument för det framtida arbetet i AER:s E-Health network antogs också vid mötet. Landstinget Kronoberg deltar i detta nätverk.

Vid ett antal olika föredragningar och i panelsamtal rörande ojämlikheter i hälsoläget framkom en ganska generell bild av läget i Europa. Ojämligheter finns och har sin orsak huvudsakligen i grundläggande social ojämlikhet. Detta är ett välkänt faktum även i Sverige. Bakgrundsfaktorer som inkomst, utbildning, etnicitet och andra socio-ekonomiska bakgrundsfaktorer har en avgörande betydelse för både det upplevda och faktiska hälsotillståndet och detta då i betydligt högre grad än gender- och könsfaktorer.

AER har en Standing Committee för Gender Issues där Monica Carlson från Norrbotten är ordförande. Den uttalade målsättningen för deras arbete är att på sikt bredda perspektivet till all form av ojämlikhet.

Social ojämlikhet är alltså i hög grad en fråga om systemproblem vars lösningar ligger i samhällsstyrning och politik. Att styra de 347 miljarder som finns i EU:s strukturfonder i syfte att minska dessa förhållanden bör vara en målsättning.

Fullmäktiges Ordförande samt undertecknad framför Valloniens region-kontor där mötet ägde rum

Andre Ochoa som är koordinator för ett projekt som kallas I2SARE där 23 EU-länder samlar in och redovisar hälsodata på regional och sub-regional nivå sammanfattade på ett utmärkt sätt det aktuella läget i Europa. Webb-adressen är <http://www.i2sare.eu/>

Slutsatser och ett uttalande från Kommitté 2- mötet finns i Bilaga.

AER- Sverigemöte 2010-10-22 på SKL i Stockholm

Deltagarna hälsades välkomna av avgående Byråmedlemmen Lisbeth Rydefjärd från Jönköping och tillträdande Tomas Hartman, Västerbotten.

Tomas Andersson från Jämtland berättade översiktligt om läget gällande en av AER:s viktigaste frågor, nämligen sammanhållningspolitiken. Denna har ett brett stöd i EU-kommissionen. Det finns emellertid krafter som i vissa fall vill styra mot en territoriell/nationaliserande sammanhållningspolitik även i EU-miljön. AER:s uppgift är att driva frågan i en regional, gränsöverskridande riktning. En vitbok i frågan är under utarbetande av AER.

Linnea Lundström från SKL:s internationella sektion berättade om EU:S arbete med långsiktigsbudget och finansiella ram, år 2013 och framåt.

I nuläget går 44 procent av budgeten till **tillväxt och sysselsättning**, 43 till **jordbruk och naturresurser**, 6 procent till EU i egenskap av **global aktör** samt 6 procent till **administration och byråkrati**.

De möjligheter till utökad finansiering som diskuteras på EU-nivå är bl a eventuell EU-moms och eller företagsskatt.

Därefter hölls korta föredragningar av läget i de olika kommittéerna av representanter i dessa. Tomas Hartman gav en reflekterande inblick i arbetet i AER:s byrå.

Det finns en tendens att västliga regioner backar ur i deltagande och östliga kommer in. I vilken mån detta går att påverka eller är problematiskt diskuterades. Den svenska eller nordiska dominansen är inte heller en ideal situation. Han berörde också frågan om sponsring av Generalförsamlingarna. Dessa är evenemang i mångmiljonklassen och går knappast att genomföra utan olika former av stöd. Frågan aktualiserades i hög grad i samband med 2009 års församling i Belfort i Frankrike där General Electric var en huvudsponsor.

Efter lunchen höll Charlotte Cederschiöld, f d EU- parlamentariker, en kåserande och initierad föredragning om det inre EU-arbetet. Det handlade bl a om den känsliga balansen mellan ministerrådet och parlamentet där de små staterna ofta står som ”förlorare”. Hon berättade också om en företeelse, ”vänskapslobbying”, som kanske inte är så välkänd men finns. Den lär ha gett upphov till bl a det svenska fenomenet med s k skydds jakt. Avslutningsvis beskrev hon det ”Svenska varumärket” som alldeles utmärkt i Europa.

Generalförsamlingen i Istanbul 10-12 november

Kronobergsdelegationen vid ingången till kongresslokalerna

Årets Generalförsamling hade temat – ”Forskning och utveckling i ett regionalt perspektiv” och arrangerades av Istanbul i Turkiet. Det officiella Turkiet har en mycket stark vilja att komma med i den europeiska gemenskapen och detta tar sig bl a uttryck i ett starkt engagemang i AER. Istanbul borgmästare hälsade alla välkomna med orden ”Om världen var ett land så skulle Istanbul vara dess huvudstad”.

Cirka 700 delegater från 28 länder deltog. Turkiet, Sverige och Rumänien dominerade med avseende på antalet deltagare.

Generalförsamlingen är förutom att vara högsta beslutande organ ett forum för årliga formalia och årsredovisningar. Respektive kommittéledningar redovisar sitt arbete under året liksom revisorer och kassörer.

En fråga som togs upp och som ofta återkommer var till vilka språk AER:s olika möten skall simultantolkas. Tolkningskostnaderna uppgår till cirka 3 Mkr per år,

Vid den årliga prisutdelningen tilldelades Uppsala universitet ett pris för ekonomiforskning inom det regionala området.

Den tunga frågan vid GF var dock frågan om sponsring. Vid sidan av olika föredragningar och mötesformalia var det den som diskuterades. Som tidigare nämnts är Generalförsamlingarna mycket kostsamma evenemang. Mötet i Istanbul bör rimligtvis på något sätt ha sponsrats av regionala eller andra medel.

Sponsring är numera ett allmänt sätt att vid enstaka evenemang, kulturella, idrottsliga och andra erhålla bidrag till finansiering. Skiljefrågan är hur man ställer sig till mera långsiktig, avtalsmässig sponsring.

Denna fråga lär återkomma under AER:s arbete under 2011.

Generalförsamlingens slutdeklaration finns i bilaga.

GF:s middag den 11:e ägde rum på Kempinski Hotel. En av de mest fantastiska byggnader som undertecknad besökt. Belägen alldeles vid kanten av Bosporen och med en vidunderlig utsikt över den upplysta bron över Bosporen som förbinder västra med östra Istanbul, Europa och Asien. Som en symbol över AER:s idéer - **sammanhållningspolitik, europeisk gemenskap och förbrödring.**

Kempinski Hotel, Istanbul

Erik Sätterström
Tjänstemannastöd

